

FRANTS HENNINGSEN

1850—1908

»Han skal i Skole til Etteraaret«.
 Træsnit efter Tegning af FR. HENNINGSEN.
 (Chr. Richardt: »Billedtexter« 1879.)

Han var den yngste af de her omtalte Kunstnere. Som Illustratør var hans Evner lettere, elegantere end de andres, men hans Tegningers Karakter fik tidlig et virtuosmæssigt Sving, som nu og da røbede en Tomhed i Udtryk og Indhold, der føles, naar man vender tilbage til Arbejderne. Undertiden kan hans Tegninger, særlig saadanne, han har gjort uden at tænke paa deres Anvendelse til Illustration, minde om Lundbyes. Det gælder især let gjorte landskabelige Motiver eller Dyr, men nærmere beset holder de selvfølgelig ikke Sammenligningen ud. Alligevel var han en Illustratør, der ikke alene fyldte stærkt i hvad der herhjemme tæller med, men det bedste han har gjort, vil altid hævde sin Plads.

Det er ikke faa Billedbøger, som han helt og holdent har illustreret. Uden at medregne Tingene fra hans yngste Tid, bør fremhæves de to Samlinger »Børnerim« med farvetrykte Billeder; J. Helms: »Soldaterliv« 1889; den store Udgave af P. F. Rist: »En Rekrut« 1897;

Poul M. Møller: »En dansk Students Eventyr« 1896. Desuden et Par af »Fremtiden«'s store Billedhæfter og en Mængde Illustrationer rundt om, f. Ex. i »Ude og Hjemme«, i Bojesens Juleblade og i mange Bøger, hvortil Billedstoffet var tilvejebragt fra flere Kunstnere. — Hans Formaaen spænder fra spøgefulde Børnesituationer til alvorfulde Emner fra Kriegen i 64, fra en lystigt skildret Gadescene til følelsesfulde Billeder af Almueliv fra Landet og Fiskerlejet. — Illustrationerne til Folkevisen: »Dronning Dagmar« viser dog hans Uformuenhed til at behandle en saadan episk Digtning; her strakte hans Evner ikke til. Derimod er der gode Ting i Soldaterbillederne og vellykkede Tegninger i de elegant be-

»Hjærtensorg«. Træsnit efter Tegning af FR. HENNINGSEN.
 («Ude og Hjemme» Okt. 1880.)

handlede Træsnitillustrationer til Poul Møllers »Krøllede Frits«. Bedst og friskest er som Regel de Penne-tegninger, han bragte med hjem fra Rejser eller Landophold. Han var en rap Iagtager, en overordentlig flittig og hurtig Arbejder, og det lønner sig at eftersøge de Bidrag, han i slige Tegninger har spredt rundt i Bøger og Blade.

* * *

Det er følelige Tab, dansk Bogkunst har lidt i de forløbne fem Aar. Rækkerne af vor ældre Stab af Kunstnere med Evner for Illustration

er stærkt udtyndede, og den gamle Form for Tegning synes at dø helt ud. — De unge Folk, der nu tegner, bruger helt andre Virkemidler end de to Generationer af Kunstnere, som de her omtalte tilhørte. Den ældre, troskyldigt realistiske Form for Billedtegning i Bøger forsøges nu afløst af stiliserede Tegninger, der tit synes at passe daarligt, i ethvert Tilfælde naar det er ældre Forfattere, der illustreres. I saa Henseende er der f. Eks. fra forskellige Lande fremkommet højst aparte Forsøg paa at illustrere H. C. Andersens Eventyr. Billederne ligner snart gamle tyske Træsnit, snart italienske Illustrationer fra Slutningen af sekstende Aarhundrede, og snart er de — til en Afveksling — tegnede i saa ekstramoderne Form, at de ganske falder ud af Sammenhæng med Eventyrenes Karakter.

Sammen med vor Tids Bestræbelser for i det hele at gøre Bogens typografiske Bygning fast i Holdning og kraftig i Virkning har Kunstnere, der nuomstunder tegner Illustration, nok at tage Vare paa. I saa Henseende lod de gamle Tingene gaa, som de længe havde gaaet, men ikke desto mindre er mange af de ældre illustrerede Bøger herlige at se paa. Netop flere af de her omtalte Kunstnere, saavel som andre endnu virkende, HANS TEGNER og BRØDR. SKOVGAARD f. Eks., hørte til dem, der fik Øjnene op for, at der burde og skulde være Sammenhæng mellem Illustrationen og Kolumnens Bygning. — Nogle af de hypermoderneste Folk derimod bliver, af lutter Iver for ikke at være gammeldags, ikke saa lidt kunstlede, og det er just ikke et attraaværdigt Fremskridt.

F. Hendriksen.

